

ОТЧЕТ

НЧ „ДИМИТЪР НАУМОВ-1908“

ЗА 2018г.

Отмина още една динамична и ползотворна читалищна година. Време е за равностметка. И след като направим такава, да си отговорим на въпроса „Дали читалището, е изпълнило своята духовна мисия“. Читалищната работа споделяхме и осъществявахме, както и досега, заедно с кметство, пенсионерски клуб, училище, църквата, много доброволци, подпомогани от местният бизнес. Партньори ни бяха РБ „Захарий Княжески“, Областен информационен център, Библиотека „Родина“ Стара Загора. Добре се сработихме и с колегите от селата Хрищени, Оряховица, Дълбоки и Горно Ботево. Всичко през годината бе направено и насочено единствено и само в полза на жителите и гостите на селото. Положихме усилия, утвърдените мероприятия и традиционни празници да се разгърнат и разрастнат, да обхванем и привлечем повече доброволци в подготовката за тях. Творихме и се забавлявахме с децата в читалището. Под формата на детски игри се възпитавахме, образовахме и спортувахме. Със самодейните колективи поддържаме автентичния местен фолклор, такъв какъвто ни е завешан, но сме и успешни в нови фолклорни интерпретации в което ни уверяват зрителите и наградите които получихме през годината. Разучихме и представихме през 2018 г. два нови обичая „Сватосване“ и „Коледуване“. Справихме се и с музикално хумористичната пиеса „Шарена сол“, благодарение на постоянството и отговорното отношение на самодейците. Читалищните инициативи бяха много и разнообразни, за което ще се уверим всички по-нататък в отчета. Паралелно с читалищната се развиваше и библиотечната дейност. И няма как да не започнем с това което се гордеем най-много в тази област, за първи път нашето село си има вестник. Вестник „Преславенски вести“, който излиза на всеки три месеца и се разпространява безплатно на своите читатели. Имаме възможност чрез него да рекламираме селото, читалището и местните празници, като го подаряваме на наши колеги от различни села и градове. Вестникът, освен информационна има и краеведска роля. Всички броеве на вестника се архивират за краеведският отдел. За първи път библиотеката ни отпечата дипляна по повод 110-та годишнина на читалището и рекламна брошура за село Преславен, във връзка с празника на селото „Архангеловден“. За читателите на библиотеката закупихме 16 нови

книги, за най-малките освен детската литература закупихме и занимателни игри и пъзели. Радвахме се и на дарения. За поредна година почетния член на читалището Иринка Петкова закупи и ни подари книга. Община Стара Загора дари на библиотеката 25 заглавия, Величка Митева подари 9 прекрасни съвременни романа, Иван Костов попълни детският фонд с 26 книжки, Наньо Добрев-3, Мина Стойнова-1, Маргарита Тодорова-1, Иванка и Ангел Минчеви-9, общо дарени -81книги. С новите 97 книги библиотечният фонд наброява- 6691 тома. Фонотеката се състои от 40 компакт диска. През годината библиотеката бе организатор на редица изложби, маратон на четенето, седмицата на детската книга и изкуства за деца, детски пленер, спортен празник, здравна беседа, среща с писателя Димитър Никленов, срещи с учениците от училището, няколко образователни и забавни игри с децата през лятната ваканция и мн. др. На разположение на читателите освен нашият вестник, бяха и вестниците „Национална бизнес поща“ и „Клуб 100“. Печатните издания се предоставяха за четене и на хората в пенсионерският клуб. Ще завършим отчитането на библиотечната дейност и с това, че сме от малкото библиотеки в общината в която работи и библиотекар с библиотечна кфалификация по специалност „Библиотекознание“. Всички необходими документи съпровождащи библиотечната дейност: дневник на библиотеката, инвентарна книга, книга за движение на библиотечния фонд, читателски картони и книга за отказ се водят и попълват редовно. Дойде моментът да обърнем поглед и към читалищната работа.

В културния календар бяхме набелязали 19 дати, които да отбележим, оказва се , че сме провели трикратно повече мероприятия – 63, въпреки ангажираността на чит.секретар, който се обучаваше всеки вторник и сряда в РБ “Захарий Княжески“ и дефакто оставаха три работни дни за читалището през седмицата. Ще започнем от началото на 2018г. :

Януари

6 януари – участие на групата по приготвяне на преславенски гюзлеми в празника „Водици“ провел се на барите в гр.Мъглиж, по покана на организаторите от „Багатур“ и танцов клуб „Настроение“ Стара Загора.

19 януари- спазихме традицията свързана с типично, женския празник „Бабинден“ с ритуала по поливане и празнично веселие.

Февруари

1 февруари – за поредна година отец Петър отслужи празнична литургия в храма за празника „Трифон Зарезан“. Веселието продължи в читалището с конкурс за най-добро вино, произведено в Преславен с награди осигурени от кметството.

3 февруари- посрещнахме в читалището телевизионния екип на предаването „Дивата муха“. Целта на тяхното посещение бе да направят филм за Стара Загора, местен фолклор и автентична кулинарна рецепта. Отдел Култура при Общината ни бе препоръчала, като добре, работещо читалище, което поддържа традицията и разбира се приготвя по автентична рецепта преславенски гюзлеми. Със самодейните групи представихме китка тракийски песни и показахме на зрителите на предаването как се приготвят нашите гюзлеми.

19 февруари - заедно с ученици от ОУ „Бойчо Русев“ с образователна, историческа викторина отбелязахме 141-та година от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски. Интерес предизвика у децата копието на тефтерчето на Левски, което закупихме по повод денят на Левски за библиотеката.

Март

1 март - Баба Марта приготви над 350 мартеници и завърза на ръцете на малки и големи за здраве и късмет. Помощници и бяха жените от пенс.клуб, а над 50 мартенички на една кука бяха изплетени от Боянка Райчева и подарени на наши партньори, спонсори, медии и колеги от Стара Загора.

3 март - почетохме паметта на загиналите за нашата свобода, руски и български войни в църквата. Пред паметника, поднесохме цветя и децата Камелия и Марин рецитираха стихове за героите.

8 март – Празнично веселие за празника на жената. Поздрав към дамите направиха МФГ „Жътвари“.

16 март – Полезна среща-разговор с кварталните полицаи. Важни съвети и напътствия бяха дадени от тях за предотвратяване на измами и кражби от злосторници увеличили се преди Великденските празници.

17 март – Организирахме бригада за озеленяване на парка пред кметството, с цветя закупени от Диана Колакързова и Йордан Танев.

26 март – По наша покана проведохме работна среща с колегите от селата Калитиново, Горно Ботево, Могила, Хришени и Малко Кадиево. Отправихме към тях предложения за съвместна работа, обмяна на опит и една покана за общ, зимен празник., който желяехме да се случи през месец декември. След срещата ни гостува екип от Община Стара Загора с презентация за българското европредседателство.

31 март –Лазаровден- Лазарската група огласи селото с мелодичните си пролетни песни. Освен големите девойки, привлякохме и по малки момичета, които разучиха лазарските песни и ще поемат щафетата тази година.

Април

1 април – В следващия празничен ден „Цветница“, най-малките лазарки взеха участие на празника в центъра на Стара Загора „Изворът да не пресъхва“, където пяха блестящо и си извююваха купата на организаторите.

Предстоеше ни да отбележим кръгла годишнина на читалището. За да бъде по тържествено и мащабно това събитие подготвихме:

Тридневна програма по повод 110-та годишнина от основаването на НЧ „Димитър Наумов-1908“

10 април – Подредихме изложба „Поздрав от Стара Загора“ в библиотеката, предоставена от РБ „Захарий Княжески“.

11 април – Във фоайето на читалището, монтирахме постоянна изложба „Снимки от старите ленти“, която ни разказва за дейността на читалището през годините и хората отдали се на културния живот в село Преславен. Читалищното настоятелство подари пано, част от изложбата на пенсионерския клуб, който заедно с нас отбеляза и своята тридесет годишнина. Таблото монтирано в клубът, показва моменти от основаването му и неговото откриване.

12 април – Избрахме тази дата за големия концерт по повод годишнината,

защото това е рожденната дата на нашият патрон Димитър Наумов. През 2018 се навършват и 135 години от излизането от печат на първият брой на вестник „Земледелец“ издаван и отпечатван от Наумов. Това е първият вестник в Стара Загора и първият за България селскостопански вестник. Това бе и добър повод на нашата 110-та годишнина да издадем и нашият вестник „Преславенски вести“, който подарихме на всички присъстващи в залата, дошли да ни поздравят и споделят с нас концерт-спектакъла „Шарена сол“. След много репетиции и много приготовления свързани с декори, украса, намиране на костюми, ушиване на завеси, монтиране на скеле за да се окачат завесите и намиране на хора които да свършат тази работа и куп други организационни дейности представихме, нещо различно от това което сме правили до този момент със самодейците. Успяхме да съчетаем песни, хумор, танци, обичаи и стихове в един спектакъл изцяло изпълнен от самодейният състав при читалището. И само този, който се е сблъсквал и е част от читалището ще разбере колко време и усилия ни коства това. Непосредствено след читалищната годишнина, предстоеше „Седмицата на детската книга и изкуства за деца“ от 23 до 27 април. Върху седмичната програма работихме заедно с нашето училище и ОИЦ Стара Загора.

23 април – Включихме се в националния маратон на четенето с учениците, като четохме в библиотеката по класове на теми, съобразени с възрастта на децата и техните интереси.

24 април – проведохме в три кръга, спортното състезание „Бързи, смели, сръчни“ в парка на селото. Областен Информационен Център Стара Загора бе осигурил награди на всички участници, купи и медали за първите места и много спортни пособия за училището. Децата бяха затрупани с подаръци.

25 април – На сцената на читалището се проведе конкурс за млади таланти, като организатори и домакини ние наградихме най-добре изявилия се участници на сцената.

26 април – Проведохме поход до каменния кръст в Джуранлийското поле. Целта на похода е освен спортния дух има и патриотична цел.

27 април – За седма поредна година закрихме седмицата на книгата с конкурса за рисунка на асфалт „Рисунката ми литна над Европа“. Награди на победителите бяха връчени от читалището, ОУ „Бойчо Русев“ и ОИЦ- Стара Загора.

Май

21 май- Организирано бяхме на постановката „Паника в хотела“ на ДТ „Гео

Милев“ Стара Загора. Транспортът бе осигурен от Общината.

26 май- Традиционната едномедия, пролетна екскурзия, тази година бе до Мадарския конник и Велики Преслав.

Юни

Летния месец стартираме с усиленa подготовка за предстоящият празник на житото, който през 2018 година навърши пет години. Началото на юни стартираме и лятната, детска занималня под надслов „Ваканция в читалището“. Програмата през ваканцията изготвихме заедно със самите деца- участници, като се постарахме тя да бъде разнообразна, интересна и за всекиго да има по нещо и се съобразихме, че те бяха на различна възраст. Ето и темите, които включихме в занималнята:

- Моделиране с пластелин- творбите подредихме в изложба на празника на житото.
- Велопоход
- „Палачинкови истории“- децата по рецепта сами приготвиха и хапнаха палачинките
- Рисунки на асфалт в парка на читалището.
- „По следите на изчезналата книга“ – образователна игра в библиотеката, която се хареса на децата и я повторихме още веднъж.
- Поход и пикник в гората с цел опознаване животинския и растителния свят в родния край. В почивката в гората децата четеха енциклопедия от която се запознаха с интересни факти за растения и животни.
- „Да опознаем България“ – нареждане на пъзел в библиотеката, оказа се трудна задача с която се справихме в още две сбирки.
- По примера на Тимур и неговата команда – За да разберем кой е Тимур първо се запознахме с книгата и след това почистихме двата парка в центъра на селото и децата със жива верига пренесоха ненужните книги от библиотеката към хранилището.
- Състезание по колоездене в парка
- Млади таланти на сцената на читалището
- Детско парти „Довиждане ваканция, здравей училище“ и разбира се като на парти имаше голяма торта и награди за децата които прочетоха всички книги от списъците за училище.

22 юни – Във „Фестивал на фестивалите“ провел се в етнографски комплекс „Етъра“ гр. Габрово представихме с мултимедийна презентация празникът на

житото „Пътят на хляба“. Ръководството на отдел Култура, Община Стара Загора ни се довери, като избра нашият летен празник и още три празника от общината да представим едни от най-добрите,традиционни празници от нейният културен календар, свързани с фолклора и кулинарни автентични ястия.

30 юни - Пет години празник на житото „Пътят на хляба“. От рано започна подготовката за да може добре да премине празника и да посрещнем подобаващо всички участници и гости. От предните издания си взехме поука от някои наши пропуски и грешки, затова се постаряхме да ги поправим, но сме зависими и от финансите с които разполагаме.Благодарение на Младен Митев, вече имахме красива дървена сцена, но трябваше да вземем мерки и със жаркото слънце над изпълнителите на сцената. Закупиха се материали и се монтира сеник за тържеството. За тези пет години малко по-малко, успяхме да направим красив голям винил за декор, изработиха се дървени стелажи за жътварските кошници- подаръци за самодейните състави и както казахме сцена и сеник.Тези придобивки след всеки празник се прибират и могат да се ползват за следващи тържества. Най-голям празник до този момент бе петият празник на житото, с много участници от различни и по-далечни региони на страната. Гостите ни бяха добре посрещнати и изпратени с много дарове.За първа година, кмета Митко Митев връчи купа на най-добре представилия се участник. Кулминацията бе голямото хоро с тракийските изпълнители Донка и Тодор Кожухарови.

Юли

1 юли – Двете певчески групи и Антония Петрова пяхме на фолкорния празник „Ритми от Загоре“ в град Стара Загора.

19 юли – Велопоход до каменния кръст, където поднесохме цветя и почетохме паметта на нашият революционер Бойчо Русев и всички загинали в Старозагорските боеве през 1877г. на същата тази дата.

28 юли – Напълно заслужена едnodневна екскурзия до Гърция за целият самодеен състав и групата по приготвяне на гюзлеми.

Август

25 август – За нас в читалището нямаше лятна ваканция. Детската, женската и мъжката певчески групи се подготвихме с автентичен местен фолклор и се представихме блестящо на тракийският събор „Богородична стъпка“ в Старозагорски мин. бани. Целта ни бе да покажем, че съхраняваме традициите в селото и което е още по-важно, че я предаваме на младите. На сцената се качихме самодейци от 10 до 80 годишна възраст, показвайки стари песни и хора от региона. Това разбира се, направи много добро впечатление на журито и бяхме наградени с диплом и плакет за „Принос и развитие на българския фолклор“. Паралелно с участието ни на 2 сцена, на сцената на селския двор „Добра среща“ нашата група по приготвяне на преславенски пюзлеми, отново събра множество зрители, които освен, че се запознаха как се приготвя ястието имаха възможност и да опитат. Възползвахме се от събралата се аудитория и рекламирахме нашият летен празник по жътва, работата на читалището и живота в селото, чрез рекламни брошури и преславенския вестник, които нашите деца раздадоха на хората.

Септември

12 септември – Детско парти „Довиждане ваканция, здравей училище“ с което захрихме лятната ваканция.

13 септември – Здравна беседа на тема „Вредата от тютюнопушенето и алкохола“ проведохме в пенсионерския клуб. Лектори бяха д-р Николова и госпожа Димитрова от Регионална здравна инспекция Стара Загора. Чрез измервателна апаратура всеки от присъстващите имаше възможност да погледне своето здравословно състояние.

15 септември - Пожелахме на добър час на учители и ученици от нашето училище в първия учебен ден. На първолаците традиционно, читалище и кметство раздадохме подаръци, така както се прави повече от 10 години.

Октомври

1 октомври – „Ден на възрастните хора“. В знак на уважение и съвместна работа, чит. настоятелство поздрави хората от пенсионерския клуб със скромни подаръци и направи украсата на клуба за техния празник.

2 октомври – С водосвет и химна на село Преславен открихме обновената здравна служба.

6 октомври – В гр. Хасково се проведе първият фестивал „С песните на Тодор Кожухаров“. Със специално подготвени песни от репертоара на тракийският певец се явихме пред уважаваното жури. Представихме се на много високо ниво и бяхме наградени от Тодор Кожухаров с купа и парична награда за цялостно представяне при групите.

13 октомври – Взехме участие в празника на „Сватбенната обредност“ с. Дълбоки. За целта трябваше да се представим с репертоар по темата. Двете певчески групи разучихме стара сватбарска песен и представихме обичая „Сватосване“. Нашите актьори развеселиха всички в залата и събраха много аплодисменти.

19 октомври - ДТ „Гео Милев“ Стара Загора се съобрази с нашето желание да ни представят постановката „Сватбенната рокля на Бети“ в определен от нас удобен час. Над 50 души се записаха за театър, за жалост отказахме и на много поради липса на места.

24 октомври – Националната седмица на четенето отбелязахме с първолаците на г-жа Георгиева и малките ученици от подготвителната група на г-жа Иванова с четене на любими приказки в библиотеката.

25 октомври – Със съдействието на Слава Драганова, директор на Библиотека „Родина“ Стара Загора поканихме детският писател Димитър Никленов. Срещата между автора и децата се състоя в библиотеката и започна с драматизация по негова приказка. Авторът представи новият си роман по истински разказ „Любов с вкус на лимон“

Ноември

За празника на селото „Архангеловден“ подготвихме разнообразна, празнична програма:

6 ноември – Открихме мобилната изложба „Стари истории в ново време“, която ни бе предоставена от РБ „Захарий Княжески“. Главен акцент в изложбата бе 135г. от издаването на в-к „Земледелец“ с автор Димитър

Наумов.

7 ноември – В двора на църквата с учениците на г-жа Байрактарова проведохме детски пленер. Децата рисуваха на тема „С вяра, надежда и любов“, а техните рисунки подредихме във фоайето на читалището.

8 ноември – „Архангеловден“, отец Петър отслужи празнична света литургия в храма.

10 ноември – С богата музикална програма закрихме празничната седмица. В нея взеха участие нашият- детски, женски и мъжки, самодеен състав, детския танцов състав при НЧ „Настроение“ Стара Загора, ансамбъл „Загоре“ Стара Загора и оркестър от град Стара Загора.

Декември

1 декември – По проект „Кулинарното наследство на България“ гр. София се включихме с рецептата на преславенските гюзлеми. Нашето читалище бе сред дванайсетте избрани да готвят с шеф Андре Токев. Нашият представител Николинка Нейкова представи рецептата и приготви гюзлеми с майтора-кулинар Шеф Токев в Метро Академията в София, а Преславенската рецепта ще бъде включена в книга на готвача.

12 декември – За поредна година запалихме светлините на коледната елха в центъра на селото с коледарски песни, баница с късмети и празнична заря.

15 декември – По идея на нашето читалище се организира първият национален фестивал „От Игнажден до Коледа- традиции и съвременност“. Да се присъединят в организацията и реализирането на този празник поканихме читалищата от селата – Хрищени, Дълбоки, Оряховица и Горно Ботево. Заедно с колегите и помощта на г-жа Анелия Овчарова и акад. Крум Георгиев осъществихме замисъла с неочаквано много участници от страната. Фестивалът е с конкурсен характер и ще се провежда всяка година, като домакин ще е всяко едно от читалищата организатори. Тази година зимният празник ще се проведе в село Дълбоки. Това беше последното от културния календар мероприятие с което изпратихме 2018г. След като всички чухме отчета, сами се убеждаваме колко разнообразна е била нашата работа и за да проведем тези събития ни е била нужна идейност, подготовка, организация,

екипна работа, финансова подкрепа и много постоянство в репетициите на самодейните групи. Тук е мястото да благодарим на Община Стара Загора за финансирането на всички големи празници залегнати в културния календар. Благодарности, че не ни забравят и на нашите постоянни, големи спонсори Йордан Танев и Димо Вълков, както и на Младен Митев, Георги Митев и Милен Георгиев. За помощта на Иван Монеv и Господин Динев.

През 2018г. обогатихме репертоара на съставите с няколко нови песни, две от които са автентични, съчетани с ръченица и хоро, обичая „Сватосване“, обичая „Коледуване“ и музикално-хумористичната пиеса „Шарена сол“. Със старата игра „Хърбул и Хърбулица“ помогнахме за дипломната работа на ръководителката на танцов клуб „Тракийци“ Стара Загора, Тания Александрова, която тя представи пред професори в Пловдивската музикална академия и беше с много добри отзиви. И през изминалата година се радвахме на дарители на различни старинни вещи и материали, които са ни от полза. Благодарение на добрата ни работа през 2017г., бюджета ни през 2018г. бе по-голям и това ни даде възможност да свършим някой неща отлагани с години поради финансов недостиг. Първото, което свършихме бяха подовите настилки в библиотеката и гримьорната. В библиотеката паркета бе изциклен и се закупиха нови мокетени пътеки. В гримьорната беше поставен ламиниран паркет. Бяха ушити носии на Лазарската група и женската група и допълнително се ушиха елечета за мъжката група. За групата по приготвяне на гюзлеми се закупиха тениски с фолклорни мотиви и с името на читалището. В шивашки цех „Мересев“ ушихме нови завеси и декор за сцената. Успяхме да закупим мултимедия, която ще е така полезна в нашата работа. Предстои ни да обособим в библиотеката и детски отдел с модерна и функционална визия. За тази цел сме поръчали удобни за ползване от децата мебели и стелажи за детската литература. Въпреки по-доброто ни финансово състояние, през годината не сме спрели да търсим начини за допълнителни доходи. Три идейни проекта за финансиране подадохме за 2018г. към Общината и всички бяха удовлетворени и влязоха в бюджета. Това са „110 години от основаването на читалището“, „Пътят на хляба“ и „Архангеловден“. Фестивалът „От Игнажден до Коледа-традиции и съвременност“ се проведе за първи път и не бе залегнат в културния календар, но след като кмета г-н Митев, представи идеята за празника пред г-н Живко Тодоров, кмет на Стара Загора, той приветства инициативата и отпуска средства за провеждането. Отделно работихме върху още четири проекта. Подадохме проект към Министерство на Културата за допълнителна субсидирана численост. Отговор очакваме през февруари, когато ще се обявят спечелилите. Работихме по проект към „Мото Пфое България“. Тук кандидатствахме за средства с които да направим музей на хляба. Никаква

информация нямаме за резултатите. Лошото е, че при повечето проекти е така, хвърляме много труд за да го подготвим , а след това нямаме никаква обратна връзка. Подготвихме проект и към МЕТРО гр, София, за което както по нагоре стана ясно, направихме филмови записи с шеф Андре Токев. Кандидатствахме и с проект за попълване на библиотечния фонд, но не сме одобрени. Радвахме се и на медийно внимание. Нашите прояви и нашата работа бяха отразявани във вестници, телевизии и електронни издания. Благодарим на ТВ „Стара Загора“, ТВ „Загора“, „Феникс“ ТВ, в-к „Старозагорски новини“, в-к „НБГ“, радио Стара Загора, електронния сайт на „Долап“, „Зарата“, „Самарско знаме“ и други.

С помощта на кмета бе направен освежителен ремонт на балкона на залата. Изработени бяха дървени облегалки за столовете, беше почистен и боядисан пода с блажна боя , за което благодарим на Иван Генов. Нямаше нужда през годината да организираме бригада по почистване на църквата, защото жените от църковното настоятелство се грижат много добре за това, но все пак помогнахме преди „Архангеловден“ в засаждането на цветя, а мъжете почистиха главната алея до храма. Колеги от други читалища потърсиха нашата помощ и съвети за някои читалищни дела и ние с радост помагаме на всички с каквото и както можем. Не сме откликнали на няколко покани за участие през годината не защото нямаме желание, а заради дублиране на мероприятия и друга ангажираност. Това са фестивалът в с.Пряпорец, празника на домата в с. Горно Ботево, празник на палачинката кв.„Железник“ и др. След всичко прочетено мисля, че всеки един от присъстващите, може сам да отговори на въпроса с който започнахме отчета на 2018г. „Дали читалището е изпълнило своята духовна мисия?“. Благодарим за търпеливото изслушване и да си пожелаем с ново вдъхновение и устрем да работим за читалищната 2019 година!

Председател: *Р. Ватан*

